

Aan de minister van Economische Zaken en Klimaat
Mevrouw ir. H. Herbert
Postbus 20401
2500 EK DEN HAAG

Onze referentie

MvH/RvZ/ATRBNC0005/2026-U042

Uw referentie

Datum

25 maart 2026

Onderwerp

BNC-advies Industrial Accelerator Act

Geachte mevrouw Herbert,

Op 18 maart 2026 is een concept-BNC-fiche (hierna: BNC-fiche) over de *Industrial Accelerator Act (IAA)* aan het Adviescollege toetsing regeldruk (ATR) voorgelegd voor toetsing. ATR geeft met het voorliggende advies aan in hoeverre de regeldrukeffecten, de werkbaarheid en de consequenties van uitvoering, handhaving en toezicht van de voorgenomen Verordening voor Nederlandse partijen goed zijn weergegeven in het concept-fiche.

Context

Het voorstel voor de IAA wordt volgens de Europese Commissie gedaan vanwege toenemende geopolitieke spanningen, internationale concurrentie en de noodzaak om de Europese industrie te verduurzamen. De Europese Commissie constateert dat het aandeel van de industrie in het EU-BBP is gedaald en dat Europese bedrijven te maken hebben met hoge energieprijzen, afhankelijkheden van derde landen voor belangrijke technologieën en materialen, en complexe vergunningprocedures. Tegelijkertijd moet de industrie sterk investeren om de klimaatdoelen van de EU te halen.

Inhoud van het EU-voorstel

Het voorstel voor de IAA introduceert een kader van maatregelen om de productiecapaciteit van de Europese industrie te versterken en de decarbonisatie van strategische sectoren te versnellen. Het voorstel bevat onder meer regels om vergunningprocedures voor industriële projecten te vereenvoudigen en te digitaliseren, zodat investeringen sneller kunnen worden gerealiseerd. Daarnaast worden in bepaalde gevallen koolstofarme productnormen en "Made in EU"-vereisten geïntroduceerd voor producten zoals staal, beton, aluminium, batterijen en onderdelen voor voertuigen bij publieke aanbestedingen en subsidieregelingen. Door de marktmacht van overheden te gebruiken ontstaat een vraagstimulering voor koolstofarme en in de EU geproduceerde

Contact:

Postbus 16228
2500 BE DEN HAAG

Bezoekadres: Rijnstraat 50
2515 XP DEN HAAG

info@atr-regeldruk.nl
www.adviescollegeregeldruk.nl

Tel: 070-310 86 66

producten binnen deze categorieën. Ook voorziet het voorstel in voorwaarden voor grote buitenlandse investeringen in strategische sectoren en in de aanwijzing van industriële versnellingszones waar productieclusters kunnen worden ontwikkeld. Met deze maatregelen wil de Commissie de vraag naar Europese duurzame industriële producten vergroten, de concurrentiekracht van de EU-industrie versterken en afhankelijkheden in strategische waardeketens verminderen.

Appreciatie BNC-fiche door ATR

Substantiële effecten

Bedrijven krijgen door het voorstel voor de IAA te maken met nieuwe verplichtingen om (in het kader van aanbestedingen of gesubsidieerde activiteiten) te voldoen aan koolstofarme productnormen voor industriële producten, aan eisen van EU-oorsprong en aan voorwaarden bij grote investeringen in strategische sectoren. Deze verplichtingen leiden tot nalevingskosten die worden geraamd op € 3,7 miljard, voornamelijk door prijsstijgingen van tussenproducten. Deze kosten zullen vooral terechtkomen bij het MKB. De Europese Commissie geeft daarbij aan dat de kostenstijgingen per product minimaal zullen zijn. Verder brengen de verplichtingen administratieve lasten met zich mee, bijvoorbeeld voor het verzamelen en rapporteren van emissiegegevens en het documenteren van productherkomst. Deze lasten worden gedeeltelijk gecompenseerd door vereenvoudigingsmaatregelen. Deze maatregelen bestaan uit vereenvoudigde en gedigitaliseerde vergunningprocedures die een eenmalige administratieve lastenreductie van circa € 240 miljoen voor bedrijven kunnen opleveren.

Het voorstel voor de IAA leidt verder tot substantiële kosten voor burgers. Deze kosten worden geraamd op € 1,4 miljard als gevolg van prijsstijgingen van consumptiegoederen.

Naar het oordeel van ATR zijn de regeldrukeffecten substantieel. Daarbij komt dat het Impact Assessment slechts beperkt inzicht geeft in de praktische uitvoeringslasten voor bedrijven. De impact van de effecten zal naar verwachting worden vergroot door de cumulatie met verplichtingen uit andere EU-regelgeving.

Het kabinet geeft aan positief te zijn over het vooruitzicht dat de chemische industrie op een later moment via een gedelegeerde handeling van de Commissie onder de reikwijdte van de IAA kan worden gebracht. ATR plaatst hierbij de kanttekening dat een dergelijke werkwijze grote nadelen heeft voor de transparantie van de lasten voor bedrijfsleven en burger. De normale waarborgen van kwaliteitstoetsing worden bij gedelegeerde handelingen vrijwel nooit toegepast. Vanuit regeldrukperspectief bezien is dit een ernstige tekortkoming, omdat ook de regeldrukeffecten van de uitbreiding van de reikwijdte naar verwachting substantieel zullen zijn.

Toereikend in kaart gebracht

Het Impact Assessment bij het voorstel besteedt aandacht aan de regeldrukeffecten van afzonderlijke maatregelen. Deze analyse is beperkt en kent een hoog aggregatieniveau. De gepresenteerde cijfers zijn EU-breed, en niet systematisch uitgesplitst naar type bedrijf of maatregel. Het Impact Assessment geeft globaal aan waar lasten ontstaan of afnemen, maar biedt geen beeld van de daadwerkelijke regeldruk die ondernemingen in de praktijk zullen ervaren. Dit komt onder meer doordat een deel van deze regeldruk zal voortvloeien uit aanbestedingsprocedures en subsidievoorschriften die in dit stadium nog niet bekend zijn. Daarnaast heeft de Commissie in haar voorstel de reikwijdte van de koolstofarme productnormen en de oorsprongseisen

uitgebreid naar meer sectoren dan waar het Impact Assessment op zag, zonder de aanvullende kosten daarvan in beeld te brengen. Dat betekent dat het Impact Assessment niet meer geheel aansluit op de inhoud van het voorstel voor de IAA.

Het BNC-fiche zet de bedragen die het Impact Assessment noemt, op een rij. Het fiche maakt geen doorvertaling naar de Nederlandse situatie. Wel gaat het inhoudelijk in op de consequenties voor Nederlandse vergunningsverlening. De in het Impact Assessment genoemde regeldrukvermindering als gevolg van de invoering van één digitaal loket (single access point) voor vergunningverlening zal voor Nederland naar verwachting beperkter zijn, aangezien vergunningaanvragen via het Omgevingsloket reeds zijn gebundeld en gedigitaliseerd.

Het BNC-fiche benoemt meerdere punten waarop Nederland inhoudelijk in zal zetten omdat deze in het voorstel nog onvoldoende beargumenteerd zijn. Sommige van die punten hebben een directe relatie met regeldruk, zoals de gestelde vaagheid van het criterium 'koolstofarm', de mogelijke dubbelingen met bestaande EU-wetgeving van procedures die door de IAA worden gecreëerd, en de twijfelachtigheid van werkelijke versnelling van vergunningsprocedures. ATR acht het raadzaam om de regeldrukeffecten van deze punten concreet (kwalitatief en zo mogelijk kwantitatief) uit te werken.

Aandacht voor werkbaarheid

Het Impact Assessment besteedt slechts beperkt aandacht aan de werkbaarheid van het voorstel. Hoewel de Commissie verwijst naar knelpunten uit stakeholderconsultaties en maatregelen voorstelt zoals versnelde vergunningprocedures en het gebruik van bestaande emissiedata uit systemen als het EU ETS en CBAM, biedt de analyse weinig inzicht in de praktische uitvoerbaarheid voor ondernemers.

Zoals hiervoor al benoemd, waardeert ATR dat het BNC-fiche een aantal punten van inhoudelijke kritiek op het voorstel adresseert die ook consequenties hebben voor regeldruk.

Regeldrukeffecten uitvoering, handhaving en toezicht

Het Impact Assessment biedt geen goed inzicht in de lasten voor bedrijven die voortvloeien uit toezicht en handhaving. Een aandachtspunt in deze is dat buitenlandse investeringen mogelijk door meerdere lidstaten zullen worden getoetst. Ook gaat het Impact Assessment slechts beperkt in op de uitvoeringspraktijk van controles en op de administratieve lasten die bedrijven kunnen ondervinden bij audits, verificaties of informatieverzoeken van diverse toezichthouders.

Het BNC-fiche is op sommige punten kritisch op de coherentie tussen de IAA en bestaande Europese kaders. Het waarschuwt voor overlap en onduidelijkheid in de afbakening met deze kaders. Dit speelt met name bij de voorwaarden voor buitenlandse investeringen en bij de (pogingen tot) versnelling van vergunningsprocedures. Een dergelijke overlap en onduidelijkheid is ook een aandachtspunt vanuit regeldrukperspectief. Complexiteit in de uitvoering leidt niet alleen tot hogere administratieve lasten maar ook tot een toename van *ervaren* regeldruk.

Advies over het BNC-fiche

Het BNC-fiche zet de verschillende onderdelen van het voorstel uiteen die gevolgen kunnen hebben voor de regeldruk. Het geeft een kwalitatieve duiding van de effecten van de maatregelen op het bedrijfsleven. Het fiche maakt geen getalsmatige vertaling naar de regeldruk voor

het Nederlandse bedrijfsleven. Ook gaat het niet in op het aantal Nederlandse ondernemingen dat door het voorstel geraakt wordt. Het Impact Assessment biedt op onderdelen onvoldoende houvast voor een dergelijke vertaling. Deze omstandigheid vergt een nadere toelichting en een inzet voor het vervolg (met name richting de Europese Commissie). De verwachte regeldrukeffecten van de IAA zijn naar verwachting substantieel. Voor goede besluitvorming is het daarom onontbeerlijk dat deze effecten eerst kwantitatief goed in beeld worden gebracht.

Gelet hierop brengt ATR het volgende advies uit, om op te nemen in het BNC-fiche:

- 1. ATR adviseert om de regeldrukeffecten voor het Nederlandse bedrijfsleven in kaart te brengen.**
- 2. ATR adviseert om de in het fiche genoemde inhoudelijke tekortkomingen van het Commissievoorstel ook te duiden in termen van regeldruk.**
- 3. ATR adviseert om alleen tot een uitbreiding van de reikwijdte van de IAA over te gaan (al dan niet door middel van het instrument van een gedelegeerde handeling) als de regeldrukeffecten daarvan toereikend in beeld zijn gebracht.**

In de verwachting u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd,

Hoogachtend,

w.g.

M.A. van Hees
Voorzitter

R.W. van Zijp
Secretaris